

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماه ذیحجه الحرام

اهمیت / فضیلت :

دهه ی اول آن ایامش، ایام معلومات است که در قرآن مجید ذکر آن شده است . و در نهایت فضیلت و برکت است و از رسول خدا صلی الله علیه و آله مروی است که : عمل خیر و عبادت در هیچ ایامی نزد حق تعالی محبوب تر از این دهه نیست (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجه)

آداب و اعمال :

آداب و اعمال مشترک

۱. روزه : روزه گرفتن نه روز اول این دهه ؛ که ثواب روزه تمام عمر را دارد
 ۲. نماز : خواندن دو رکعت نماز ما بین مغرب و عشاء در تمام شب های این دهه ؛ در هر رکعت بعد از حمد، بخواند یک مرتبه توحید و این آیه را : وَ وَاَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَ اَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فَمَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ اَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَ قَالَ مُوسَى لِاَخِيهِ هَارُونَ اَخْلَفْنِي فِي قَوْمِي وَ اصْلِحْ وَ لَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ، تا با ثواب حاجیان شریک شود.
 ۳. دعا : از روز اول تا عصر روز عرفه، در عقب (بعد از) نماز صبح و پیش از مغرب این دعا را بخواند که از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند : **اللَّهُمَّ هَذِهِ الْاَيَّامُ الَّتِي فَضَّلْتَهَا عَلَيَّ الْاَيَّامِ ...**
 ۴. پنج دعا : در هر روز از دهه بخواند پنج دعایی را که حضرت جبرئیل علیه السلام برای حضرت عیسی علیه السلام از جانب حق تعالی هدیه آورده که در ایام این دهه بخواند و آن پنج دعا این است : ۱- **اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ * وَحَدَه لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**
 ۵. تهلیلات (لا اِلاَّ اللهُ) : در هر روز این دهه این تهلیلات را که از امیرالمؤمنین علیه السلام منقول است با ثواب بسیار و اگر روزی ده مرتبه بخواند بهتر است : **لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ عَدَدَ اللَّيَالِي وَ الدَّهْوَرِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ عَدَدَ اَمْوَاجِ الْبُحُوْرِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ وَ رَحْمَتُهُ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُوْنَ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ عَدَدَ الشُّوْكَ وَ الشَّجَرِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ * عَدَدَ الشَّعْرِ وَ الْوَبْرِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ عَدَدَ الْحَجَرِ وَ الْمَدَرِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ عَدَدَ لَمَحِ الْعَيْوُنِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ فِي اللَّيْلِ اِذَا عَسَعَسَ وَ [فِي] الصُّبْحِ اِذَا تَنَقَّسَ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ عَدَدَ الرِّيَّاحِ فِي الْبَرَّارِي وَ الصُّخُوْرِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مِنْ اَيُّوْمٍ اِلَى يَوْمٍ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجه .)**
- روز اول : روز بسیار مبارکی است . به روایتی در این روز حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام متولد شده است .
- * روز اول ذیحجه ؛ سالروز ازدواج جناب عصمه الله الكبرى و حجه الله على الحجج حضرت فاطمه زهرا و جناب وصی امیرالمؤمنین حضرت امام علی علیهما السلام می باشد .

۱. روزه : که ثواب روزه ی هشتاد ماه دارد
 ۲. نماز : خواندن نماز حضرت فاطمه علیها السلام روایت شده ؛ و آن چهار رکعت است به دو سلام مثل نماز امیرالمؤمنین علیه السلام و در هر رکعت حمد یک مرتبه و توحید پنجاه مرتبه و بعد از سلام تسبیح آن حضرت علیها السلام را بخواند و بگوید : **سُبْحَانَ ذِي الْعِزِّ السَّامِخِ الْمُتَيْفِ سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ الْبَادِخِ الْعَظِيمِ سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْفَاخِرِ الْقَدِيمِ سُبْحَانَ مَنْ بَرَى اَثَرَ النَّمْلَةِ فِي الصَّفَا سُبْحَانَ مَنْ بَرَى وَقَعَ الطَّيْرِ فِي الْهَوَاءِ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَ لَا هَكَذَا غَيْرُهُ**
 ۳. نماز : دو رکعت نماز نیم ساعت پیش از زوال، در هر رکعت حمد یک مرتبه و هر یک از توحید و آیه الكرسي و قدر، ده مرتبه ۴- دعا : هر که از ظالمی بترسد در این روز بگوید : **حَسْبِيَ حَسْبِي حَسْبِي مِنْ سُوَالِي عِلْمِكَ بِحَالِي** تا حق تعالی شر ظالم را از او کفایت کند (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجه .)
- روز هشتم : روز ترویه است .

۱. روزه : روزه اش فضیلت دارد و روایت شده که کفّاره ی شصت سال است

۲. غسل : غسل این روز مستحب است .

شب نهم : شب عرفه است. از لیالی متبرّکه و شب مناجات با قاضی الحاجات است و توبه در آن شب مقبول و دعا در آن مستجاب است و کسی که آن شب را به عبادت به سر آورد، اجر صد و هفتاد سال عبادت داشته باشد.

۱. دعا : روایت شده هر که این دعا را در شب عرفه یا در شب های جمعه بخواند، خداوند او را بیمارزد : **اللَّهُمَّ يَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى وَ مَوْضِعَ كُلِّ شَكْوَى وَ عَالِمَ كُلِّ خَفِيَّةٍ وَ مُنْتَهَى كُلِّ حَاجَةٍ يَا مُبْتَدِئًا بِالنَّعْمِ عَلَى الْعِبَادِ يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ إِنَّ عَطَاءَكَ لَمْ يَكُنْ مَحْظُورًا وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ**

۲. دعا : بخواند دعای اللهم من تعباً و تهيأ ... را که در روز عرفه و شب و روز جمعه نیز وارد است.

۳. زیارت : امام حسین علیه السلام و زمین کربلا را زیارت کند و در آن جا تا روز عید بماند تا آن که از شر آن سال نگاه داشته شود

روز نهم : روز عرفه و از اعیاد عظیمه است . روایت شده که : حضرت امام زین العابدین علیه السلام در روز عرفه صدای سائلی را که از مردم سؤال می نمود شنید . به او فرمود : وای بر تو آیا در این روز از غیر خدا سؤال می کنی و حال آن که امید می رود در این روز برای بچه های در شکم آن که فضل خدا شامل آن ها شود و سعید شوند

۱. روزه : شیخ کفعمی در مصباح فرموده مستحب است روزه ی روز عرفه برای کسی که از دعا خواندن ضعف پیدا نکند

۲. غسل : مستحب است غسل پیش از زوال.

۳. زیارت : امام حسین علیه السلام را زیارت کند که مقابل هزار حج و هزار عمره و هزار جهاد بلکه بالاتر است و احادیث در کثرت فضیلت زیارت آن حضرت علیه السلام در این روز متواتر است و اگر کسی توفیق یابد که در این روز در تحت قبه ی مقدّسه ی آن حضرت باشد ثوابش کمتر از کسی که در عرفات باشد نیست بلکه زیاده و مقدّم است. در روز و شب عرفه زیارت امام حسین علیه السلام را انجام دهد.

۴. نماز : چون وقت زوال شد زیر آسمان رود و نماز ظهر و عصر را با رکوع و سجود نیکو به عمل آورد و چون فارغ شود دو رکعت نماز کند در رکعت اول بعد از حمد، توحید و در دوم بعد از حمد، **قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ** را بخواند.

۵. نماز : بعد از آن چهار رکعت نماز گزارد در هر رکعت بعد از حمد توحید پنجاه مرتبه بخواند فقیر گوید که این نماز همان نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است که در اعمال روز جمعه گذشت

۶. دعای ام داود

۷. دعای صحیفه سجّادیه : بخوان در این روز با خشوع و رقت، دعای امام زین العابدین علیه السلام را که در صحیفه کامله سجّادیه است و آن دعای چهل و هفتم است و مشتمل است بر جمیع مطالب دنیا و آخرت صلوات الله علی منشیها.

۸. دعای عرفه امام حسین علیه السلام : و از جمله دعاها مشهور این روز دعای حضرت سیّد الشهداء علیه السلام است . بشر و بشیر پسران غالب اسدی روایت کرده اند که : پسین روز عرفه در عرفات در خدمت آن حضرت بودیم پس از خیمه خود بیرون آمدند با گروهی از اهل بیت و فرزندان و شیعیان با نهایت تذلل و خشوع پس در جانب چپ کوه ایستادند و روی مبارک را بسوی کعبه گردانیدند و دست ها را برابر رو برداشتند مانند مسکینی که طعام طلبد و این دعا را خواندند : **الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَيْسَ لِقَضَائِهِ دَافِعٌ وَلَا لِعَطَائِهِ مَانِعٌ ...**

۹. دعای عشرات : شایسته است دعای عشرات را که در هر صبح و شام مستحب است خواندن آن، در آخر روز عرفه ترک نکنند (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجّه)

شب عید قربان

امام جعفر صادق علیه السلام از پدران ایشان علیهم السلام روایت فرموده است که : امام علی علیه السلام خوش داشت که در چهار شب از سال فارغ از کارهای دیگر گردد و به عبادت مشغول باشد و آن ؛ شب های اوّل رجب، نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان است (المراقبات . ص ۴۴۹)

شب دهم

از لیالی متبرکه و از آن چهار شبی است که احیای آنها تأکید شده است

۱. زیارت : امام حسین علیه السلام را زیارت کند
 ۲. دعا : دعای یا دائم الفضل علی البریه
- روز دهم** : روز عید قربان است و بسیار روز شریفی است .
۱. غسل : در این روز سنت مؤکد است و بعضی از علما واجب دانسته اند
 ۲. نماز عید قربان : به همان نحو که در عید فطر ذکر شد لکن در این روز مستحب است که افطار بعد از نماز از گوشت قربانی شود
 ۳. دعای صحیفه سجّادیه : شاید بهترین دعاها این روز دعای چهل و هشتم صحیفه کامله سجّادیه باشد و پس از آن، دعای چهل و ششم را بخواند
 ۴. دعای ندبه.
 ۵. قربانی کردن : که سنت مؤکد است
 ۶. تکبیر : خواندن تکبیرات است برای کسی که در منی باشد در عقب پانزده نماز که اوّلش نماز ظهر روز عید است و آخرش نماز صبح روز سیزدهم . و کسانی که در سایر شهرها هستند بخوانند در عقب ده نماز از ظهر روز عید تا صبح دوازدهم .
- تکبیرات موافق روایت صحیح در کافی این است : **اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ الْحَمْدُ اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا هَدَانَا اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا رَزَقَنَا مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا أَوْلَانَا مِنْ تَكْبِيرَاتٍ** در عقب نمازها به قدر امکان و خواندن بعد از نوافل (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجّه)
- دعا در موقع ذبح قربانی : از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده است : **بِسْمِ اللَّهِ وَجْهَتْ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا مَسْلِمًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ مِنْكَ وَ لَكَ .** گوشت قربانی را سه قسمت کند : ثلث آن را به همسایگان بدهد و ثلث دیگر را به ساتلین انفاق کند و ثلث دیگر را برای اهل خانه نگه دارد و پوست آن را نیز تصدّق کند و مزد قصاب را از غیر قربانی بپردازد (المراقبات . ص ۴۵۵)
- روز پانزدهم** : ولادت باسعادت و با برکت حضرت امام علی النقی علیه السلام واقع شده است .

روز هیجدهم : ارزش و فضیلت روز عید غدیر

نزول آیه اکمال دین با ولایت : **الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصِهِ غَيْرَ مِتَّ جَانِفٍ لَأِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ** (سوره مائده . آیه ۳) ؛ امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم و اسلام را برای شما [به عنوان] آیینی برگزیدم

نزول آیه شرط ابلاغ رسالت : **يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ** (سوره مائده . آیه ۶۷) ؛ ای پیامبر آن چه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده ابلاغ کن و اگر نکنی پیامش را نرسانده ای و خدا تو را از [گزند] مردم نگاه می دارد آری خدا گروه کافران را هدایت نمی کند .

روز عید غدیر و عید الله الأكبر و عید آل محمد علیهم السلام است و عظیم ترین اعیاد است و مبعوث فرموده حق تعالی

پیغمبری را مگر آن که عید کرده است این روز را و حرمت آن را دانسته است و نامش در آسمان روز عهد معهود است و نامش در زمین روز میثاق مأخوذ و جمع مشهود است.

۱. روایت است که : از حضرت صادق علیه السلام پرسیدند : که آیا مسلمانان را عیدی هست غیر از جمعه و اضحی و فطر ؟ فرمود : بلی عیدی هست که از همه حرمتش بیش تر است . راوی گفت : کدام عید است ؟ فرمود : که آن روزی است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم امیرالمؤمنین علیه السلام را به خلافت خود نصب کرد و فرمود : که هر که من مولی و آقای اویم پس علی مولی و آقا و پیشوای او است و آن روز هیجدهم ذی الحجه است . راوی گفت : در آن روز چه کار باید کرد ؟ فرمود : باید روزه بدارید و عبادت کنید و محمد و آل محمد علیهم السلام را یاد کنید و بر ایشان صلوات بفرستید و وصیت کرد رسول خدا صلی الله علیه و آله، امیرالمؤمنین علیه السلام را که این روز را عید گرداند و هر پیغمبری وصی خود را وصیت می کرد که این روز را عید گرداند.

۲. در حدیث ابن ابی نصر بزنطی است از حضرت رضا علیه السلام که فرمود : ای پسر ابی نصر هر کجا که باشی سعی کن که روز غدیر نزد قبر مطهر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام حاضر شوی . به درستی که خدا در این روز می آمرزد از هر مرد مؤمن و زن مؤمنه گناه شصت ساله ایشان را و در این روز آزاد می کند از آتش جهنم دو برابر آنچه آزاد کرده است در ماه رمضان و شب قدر و شب فطر و یک درهم که در این روز به برادران مؤمن بدهی برابر است با هزار درهم که در اوقات دیگر بدهی و احسان کن در این روز به برادران مؤمن خود و شاد گردان هر مرد مؤمن و زن مؤمنه را به خدا قسم که اگر مردم فضیلت این روز را بدانند چنان که باید هر آینه هر روز ده مرتبه ملائکه با ایشان مصافحه کنند .

آداب و اعمال

۱. روزه : که کفاره ی شصت سال گناه است و در خبری است که : برابر است با روزه ی عمر دنیا و معادل است با صد حج و صد عمره

۲. غسل

۳. زیارت : سوم حضرت امیر المؤمنین علیه السلام را زیارت کند. سزاوار است که انسان هر کجا باشد سعی کند که خود را به قبر مطهر آن حضرت علیه السلام برساند و از برای آن جناب در این روز سه زیارت مخصوصه نقل شده که یکی از آن ها زیارت معروفه به امین الله است که از نزدیک و دور خوانده می شود و آن از زیارات جامعه مطلقه است

۴. نماز بیعت : دو رکعت نماز بگزارد. در رکعت اول بعد از حمد، سوره قدر و در دوم سوره توحید بخواند و به سجده رود و صد مرتبه شکر خدا کند پس سر از سجده بردارد و بخواند : اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ ... پس باز به سجده رود و صد مرتبه الْحَمْدُ لِلَّهِ و صد مرتبه شُكْرًا لِلَّهِ بگوید و روایت شده که هر که این عمل را بجا آورد ثواب کسی داشته باشد که در روز عید غدیر نزد حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله حاضر شده باشد و با آن حضرت بر ولایت بیعت کرده باشد و بهتر آن که این نماز را نزدیک به زوال گزارد که حضرت رسول صلی الله علیه و آله در آن ساعت امیر المؤمنین علیه السلام را در غدیر خم به امامت و خلافت برای مردم نصب فرمود .

۵. دعای ندبه

۶. دعا : این دعا را که سید بن طاوس از شیخ مفید رحمهما الله نقل کرده بخواند : اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَ عَلِيِّ وَلِيِّكَ ...

۷. تهنیت به ولایت : چون مؤمنی را ملاقات کند این تهنیت را بگوید : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ نَبِيٍّ بَخَوَانِدٍ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا بِهَذَا الْيَوْمِ وَ جَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ بِعَهْدِهِ إِلَيْنَا وَ مِيثَاقِهِ الَّذِي وَاقَعْنَا بِهِ مِنْ وِلَايَةِ وَلَايَةِ أَمْرِهِ وَ الْقَوْمِ بِقِسْطِهِ وَ لَمْ يَجْعَلْنَا مِنَ الْجَاحِدِينَ وَ الْمَكْدُوبِينَ يَوْمَ الدِّينِ

۸. ولایت: اتمام نعمت : صد مرتبه بگوید : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ كَمَالَ دِينِهِ وَ تَمَامَ نِعْمَتِهِ بَوْلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

۹. صلوات : در این روز بسیار ذکر شریف صلوات را به زبان و به دل بگوید اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ .
وقایع روز غدیر :

- در خطبه حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است که هر کس در روز غدیر مؤمن روزه دار را در شب، وقت افطارش افطار دهد مثل آن است که ده فئام را افطار داده باشد. شخصی برخاست عرض کرد : یا امیرالمؤمنین فئام چیست ؟ فرمود : صد هزار پیغمبر و صدیق و شهید ، این روز، روز قبولی اعمال شیعیان و روز برطرف شدن غم های ایشان است
۱. روزی است که خداوند آتش را بر ابراهیم خلیل علیه السلام سرد و سلامت کرده است
 ۲. روزی است که حضرت موسی علیه السلام بر ساحران غلبه کرده است
 ۳. روزی است که حضرت موسی علیه السلام یوشع بن نون را وصی خود گردانیده است
 ۴. روزی است که حضرت سلیمان علیه السلام رعیت خود را بر استخلاف آصف بن برخیا اشهاد کرده است
 ۵. روزی است که حضرت عیسی علیه السلام شمعون الصفا را وصی خود قرار داده است
 ۶. روزی است که جناب رسول خدا صلی الله علیه و آله ما بین اصحاب خود برادری افکنده و لهذا شایسته است در این روز عقد اخوت با اخوان مؤمنین و کیفیت آن به نحوی که شیخ ما در مستدرک وسائل از کتاب زاد الفردوس نقل فرموده چنین است که: بگذارد دست راست خود را بر دست راست برادر مؤمن خود و بگوید : **وَ أَخِيَّتِكَ فِي اللَّهِ وَ صَافِيَّتِكَ فِي اللَّهِ وَ صَافِحَتِكَ فِي اللَّهِ ... (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجه)**
 ۷. افضل از همه روزی است که خاتم الانبیاء حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم خاتم الأوصیاء امیرالمؤمنین علی وصی علیه السلام را به عنوان خلیفه و وصی و برادر خود معرفی فرمودند

روز بیست و چهارم :

أ- آیه تطهیر : روزی است که رسول خدا صلی الله علیه و آله با نصارای نجران مباحله کرد و پیش از آن که خواست مباحله کند عبا بر دوش مبارک گرفت و حضرت امیرالمؤمنین و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام را داخل در زیر عبا نمود و گفت : پروردگارا هر پیغمبری را اهل بیته بوده است که مخصوص ترین خلق به او بوده اند . خداوندا ؛ این ها اهل بیت من هستند پس از ایشان بر طرف کن شک و گناه را و پاک کن ایشان را پاک کردنی پس جبرئیل علیه السلام نازل شد و آیه تطهیر را در شأن ایشان آورد. پس حضرت رسول صلی الله علیه و آله آن چهار بزرگوار را برای مباحله بیرون برد. چون نگاه نصاری بر ایشان افتاد و حقیقت آن حضرت و آثار نزول عذاب را مشاهده کردند، جرأت مباحله نمودند و استدعای مصالحه و قبول جزیه نمودند

آیه تطهیر: **إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً** (سوره احزاب . آیه ۳۳) ؛ خدا فقط می خواهد آلودگی را از شما خاندان [پیامبر] بزدايد و شما را پاک و پاکیزه گرداند

آیه مباحله : **قُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ** (سوره آل عمران . آیه ۶۱) ؛ بگو بیایید پسران ما و پسران تان و زنان ما و زنان تان و ما خویشان نزدیک و شما خویشان نزدیک خود را فرا خوانیم سپس مباحله کنیم و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم

ب- آیه ولایت : در این روز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در حال رکوع انگشتری خود را به سائل داد و آیه **إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ** در شأنش نازل شد

آیه ولایت : **إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ** (سوره مائده . آیه ۵۵) ؛ ولی شما تنها خدا و پیامبر اوست و کسانی که ایمان آورده اند همان کسانی که نماز برپا می دارند و در حال رکوع زکات می دهند

۱. غسل
۲. روزه
۳. نماز : دو رکعت نماز و آن مثل نماز روز عید غدیر است.
۴. دعای مباحله : خواندن دعای مباحله که شبیه به دعای سحرهای ماه رمضان است . دعای روز مباحله روایت شده از حضرت صادق علیه السلام می گوید : **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَهْلِكَ بِأَهْلِكَ وَ كُلِّ بِهَائِكَ بِهَيِّ ... وَ أَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ يَا أَهْلَ التَّقْوَى وَ يَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَرْحَمِي بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ**
۵. نماز و استغفار و دعا : بعد از دو رکعت نماز و هفتاد مرتبه استغفار، بخواند دعایی را که شیخ و سید (شیخ مفید و سید بن طاوس رحمهما الله) روایت کرده اند : **أَوَّلُ آيَاتِ الْحَمْدِ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** است
۶. صدقه : شایسته است در این روز تصدق بر فقراء به جهت تأسی به مولای هر مؤمن و مؤمنه، امیرالمؤمنین علیه السلام زیارت جامعه ی کبیره : امیرالمؤمنین علیه السلام را زیارت کند و مناسب ترین زیارات، زیارت جامعه است (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجّه) .

روز بیست و پنجم

- روزی است که سوره هل ائی در حق اهل بیت علیهم السلام نازل شده است . به جهت آن که سه روز، روزه گرفتند و افطار خود را به مسکین و یتیم و اسیر دادند و به آب افطار نمودند
۱. صدقه و اطعام : شایسته است که شیعیان اهل بیت علیهم السلام در این ایام خصوص در شب بیست و پنجم در تصدق به مساکین و ایتام و سعی در اطعام ایشان به موالی خود تأسی نمایند.
- روزه . چون بعضی از علماء این روز را روز مباحله می دانند، مناسب است زیارت جامعه ی کبیره و دعای مباحله را نیز در این روز بخوانند (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجّه) .

روز آخر ذی الحجّه

آخر سال عرب (قمری) است

نماز : دو رکعت نماز بگزارد. در هر رکعت حمد یک مرتبه و ده مرتبه **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** و ده مرتبه آیه الکرسی بخواند و بعد از نماز بگوید : **اللَّهُمَّ مَا عَمِلْتُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ مِنْ عَمَلٍ نَهَيْتَنِي عَنْهُ وَ لَمْ تَرْضَهُ وَ نَسِيتَهُ وَ لَمْ تَنْسَهُ وَ دَعَوْتَنِي إِلَى التَّوْبَةِ بَعْدَ اجْتِرَائِي عَلَيْكَ اللَّهُمَّ فَإِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ مِنْهُ فَاعْفِرْ لِي وَ مَا عَمِلْتُ مِنْ عَمَلٍ يُقْرِبُنِي إِلَيْكَ فَاقْبَلْهُ مِنِّي وَ لَا تَقْطَعْ رَجَائِي مِنْكَ يَا كَرِيمُ** پس چون این را گفت، شیطان گوید : **وای بر من، هر چه من سختی و زحمت کشیدم در حق او در این سال همه را به این کلمات خراب کرد و شهادت دهد سال گذشته برای او که سال خود را به خیر ختم نمود (مفاتیح الجنان . فصل ششم . در اعمال ماه ذی الحجّه) .**